

Foto: Skovbegravelse

Alternativ bisættelse hitter

Der findes i dag en række alternativer til traditionel begravelse, bisættelse og urnenedsættelse, og flere kan være på vej i forbindelse med en mulig liberalisering af begravelsesloven.

TEKST: JAN AAGAARD – ALTOM@BERLINGSKEMEDIA.DK

Engang blev de fleste afdøde i Danmark begravet i en kiste i jorden på en kirkegård. Sådan er det langt fra længere. Ni ud af ti afdøde bliver i dag kremeret og urnen sænket i jorden, og antallet af kremeringer har været stigende over mange år. For 25 år siden var det kun syv ud af ti afdøde, der blev kremeret.

Samtidig oplever bedemændene en stigende interesse for alternativer til traditionelle bisættelser og urnenedsættelser. Det kan for eksempel være, at de pårørende ønsker, at asken bliver spredt over havet, at urnen skal ned sættes hjemme i haven eller på en særlig skovbegravelsesplads. Andre ønsker asken delt op i to dele, så de både kan sætte en urne ned og sprede aske over havet.

"Vi oplever en øget efterspørgsel på alternative måder at blive bisat på inden for de rammer, som lovgivningen sætter i dag," siger Tomas Legarth, der er branchedirektør i Danske Bedemænd.

Efterspørgslen på alternative bisættelser stiger. Askespredning på havet er for eksempel blevet populært. Foto: Colourbox

Begravelsesloven sætter klare grænser for, hvad man må gøre med en afdød persons aske i Danmark. Det er for eksempel ikke tilladt at sprede asken over land eller opbevare en urne med aske i private hjem. Og hvis man ønsker asken delt op, kræves der tilladelse fra det stift, hvor den afdøde boede, og det er ikke tilladt at nedsætte asken på to forskellige danske kirkegårde.

Forslag om flere alternativer

Fra forskellige sider i samfundet har der de seneste år været fremsat ønsker om at liberalisere begravelsesloven og udvide mulighederne for alternative begravelser og bisættelser.

I 2025 bad kirkeminister Morten Dahlin (V) derfor Etisk Råd om at tage stilling til omgangen med afdødes aske på baggrund af to borgerforslag. Et snævert flertal af rådets medlemmer anbefalede, at det fremover er tilladt at dele asken, sprede asken på landjorden, opbevare en urne i eget hjem og at anvende asken til at lave smykker.

Der har også været forslag fremme til nye typer af begravelser som for eksempel formuldning, som i dag er en mulighed i Tyskland og i flere stater i USA. Her lægges den afdøde til rette på et leje af halm, træflis og tørrede blomster i en særlig kube og i løbet af cirka otte-ti uger bliver liget omdannet til næringsrig muld. Tilhængerne af metoden påpeger blandt andet, at den er miljøvenlig i modsætning til kremering, som kræver

meget høje temperaturer, der oftest opnås ved hjælp af fossile brændsler. Før valget til Folketinget blev udskrevet i slutningen af februar, var det ifølge nyhedsbureauet Ritzau forventningen, at et forslag til en ny begravelseslov ville blive fremsat i Folketinget løbet af efteråret.

Lov skal afspejle nutidens

Hos Danske Bedemænd ser man også et behov for en modernisering af reglerne for begravelser og bisættelser.

"Begravelsesloven er nødt til at følge med samfundets udvikling og afspejle de normer og holdninger, som gælder i dag. Den nuværende lovgivning er gammel, og de tilhørende cirkulærer er lavet på forskellige tidspunkter. Hele lovkomplekset trænger til en grundig opdatering," siger Tomas Legarth.

Han understreger, at en ændring af loven rejser en række etiske og moralske spørgsmål og drøftelser, og derfor ikke bør hastes igennem.

"Vi synes, at man skal efterkomme de efterladtes ønsker i højere grad, end man gør i dag, for det handler også om sorgbearbejdelse. Samtidig skal man selvfølgelig have respekt for den afdødes vilje og ønsker," siger Tomas Legarth.

Danske Bedemænd har selv foreslået, at det bliver muligt at sprede asken fra afdøde på landjorden på steder, hvor det kan foregå på en sømmelig måde, der ikke generer andre.

"Vi oplever mange pårørende, som

Skovbegravelse er en af de alternative bisættelsesformer, som allerede i dag er tilladt, og rundt om i Danmark finder man en række skovbegravelsespladser. Foto: Skovbegravelse

Fortsættes side 10

Skab liv med dit testamente og giv håb til mennesker ramt af spedalskhed

Tusinder kæmper stadig med spedalskhed og handicap. Med et testamente kan du sikre, at de får behandling, omsorg og en chance for et værdigt liv.

Opret dit testamente gratis og skab en forskel, der varer.

Skriv til info@spedalsk.dk, når du har tid, og efterlad noget meningsfuldt.

www.spedalsk.dk
info@spedalsk.dk
 35 29 42 54
 Ågade 7, 7442 Engesvang

Spedalskhedsmissionen

DIN STØTTE FORANDRER LIV

spørger, hvorfor de ikke må sprede asken andre steder end over åbent hav, og det er der ikke nogen rigtig logisk forklaring på. Men askespredningen skal selvfølgelig ske med respekt for både den afdøde og det omgivende samfund,” siger Tomas Legarth.

Få vejledning hos bedemanden

Hvis man er interesseret i en alternativ bisættelse inden for rammerne af den nuværende lovgivning, anbefaler Tomas Legarth, at man tager dialogen med den bedemand, der tager sig af både det praktiske og papirarbejdet i forbindelse med en begravelse eller bisættelse.

”Det er det lokale sogn – altså Folkekirken – som er begravelsesmyndigheden, men bedemanden kan svare på, hvad der kan lade sig gøre inden for lovens rammer, og hvad man eventuelt skal søge tilladelse til hos myndighederne,” siger Tomas Legarth.

Danske Bedemænd driver i øvrigt den gratis platform MinSidsteVilje, nu, hvor man kan logge ind med MitID og skrive sin sidste vilje og på den måde sikre sig, at bedemanden og de efterladte bliver informeret om, hvilke ønsker man har til sin begravelse eller bisættelse og efterfølgende urnenedsættelse eller askespredning.

Foto: Skovbegravelse

Foto: Skovbegravelse

Foto: Skovbegravelse

Fire former for alternativ bisættelse

Asken spredes over havet

Afdøde skal have udtrykt et ønske om at få sin aske spredt over havet. Ligger der ikke et skriftligt ønske, er det begravelsesmyndigheden, der tager stilling til, om der alligevel kan gives tilladelse. Det er de efterladte, som skal sørge for at få asken spredt, og spredningen skal foregå på en måde, der ikke vækker opsigt.

I dag får næsten 12 procent af de afdøde, som kremeres, deres aske spredt over havet.

Asken bliver delt

Det er muligt at søge om at få asken delt. Enten fordi man ønsker halvdelen af asken nedsat i et gravsted og den anden halvdel spredt over havet – eller den ene del af asken spredt over havet eller begravet i Danmark og den anden halvdel i udlandet. Afdøde skal selv have udtrykt et ønske om at få delt sin aske. Stiftsoverigheden under Kirkeministeriet skal give tilladelse.

Urnen kommer i privat jord

Hvis urnen skal ned sættes i privat jord, skal grunden være mindst 5.000 kvadratmeter stor. Begravelsesstedet må ikke ligne et gravsted, og der må derfor ikke anbringes en sten, et mindesmærke eller lignende. Man skal søge om en tilladelse i det stift, hvor ejendommen ligger, og der skal tinglyses en servitut på grunden.

Skovbegravelse

Mange kirkegårde har i dag særlige skovafsnit eller områder med naturlige omgivelser med fokus på at styrke biodiversiteten. Derudover findes der både kommunale og private skovbegravelsespladser, hvor man kan ned sætte urnen som alternativ til en urnebegravelse på kirkegården. Alle kan uanset bopæl og trosretning anskaffe sig et urnested i disse skove. Den lokale bedemand kan orientere nærmere om mulighederne for skovbegravelse. Se mere på skovbegravelse.dk.

Kilder: bedemand.dk, folkekirken.dk og skovbegravelse.dk